

NARODZIĆ (31) *vb pf*

a oraz o jasne.

fut 3 sg narodzi (1). ◇ 2 pl narodzicie (1). ◇ *praet* 1 sg m -em narodził (1). ◇ 2 sg f -ś narodziła (2). ◇ 3 sg m narodził (4). *f* narodziła (9). ◇ 2 pl *subst* -ście narodziły (1). ◇ 3 pl *m pers* narodził (3). *subst* narodziły (6). ◇ *plusq* 3 pl *subst* były narodziły (1). ◇ *con* 3 sg m by narodził (1). *f* by narodziła (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Urodzić, wydać na świat [kogo] (3)* : Paⁿno námileyffá/ raczyż fie fmiłowatz: Iezufa malufkiégo raczy nám go podatz/ ktoregos narodziła *OpecŻyw* 19v.

Zwroty: »narodzić syna« (1): Czós ty za flodkoftz miała krolowá niebiefká/ gdys na fwiat narodziła námileyffego fyna *OpecŻyw* 20v.

»na świat narodzić« (1): *OpecŻyw* 20v *cf* »narodzić syna«.

a. *O przedwiecznym narodzeniu Chrystusa (1)* : Zem cie [*Bog Ojciec o Chrystusie*] przed Lucyferem iáko rofę narodził [*ex utero ante luciferum genuite Vulg Ps 109/3*]. *LubPs* Z3.

2. *Urodzić wiele (z subiektywnym odczuciem wielości); gignere PolAnt; parere Vulg, Modrz [kogo, czego (pl a. coll) a. wiele kogo] (28)* : Liżká lwicy vřągáá/ Y fzczeńliwa się mniemáá: Iż gdykolwiek fzczeńna byłá/ Wiele lifiát národziá. *BierEz* K4v; Ci wzyfcy poięli byli żony z cudzey zemie/ á były znich drugie niewiáły ktore były národziły Synów [*quae pepererant filios*]. *Leop* 1.*Esdr* 10/44; *RejZwierz* 79; *CzechRozm* 155v; *PaprPan* A2; *SkarŻyw* 271; Iákié [...] złé dzieći po narodzie złotym: Lecz y wy ielcze gorfzych národzićie potym *KochPhaen* 5; *GórnTroas* 63.

narodzić komu (8): przytym też gdy fię fynowie boży z ięli z corkámi ludzkimi/ národziły im potomftwá. *BibRadz* *Gen* 6/4; Y dáł mu Ioádá dwie żenie/ á národziły mu fynow y corek. *BibRadz* 2.*Par* 24/3, *Gen* 22/20; *BudBib* *Gen* 6/4, *Is* 49/21; *CzechRozm* 148v, 160v; żal iey corki pofty vmorzoney/ iřz zá drugie⁸⁰ mężá niefzłá/ iřz iey wñęczát nienárodziá. *SkarŻyw* [197].

W charakterystycznych połączeniach: narodzić corek, dzieci (3), potomstwa, synow (6), wñęczát.

W przen (2) : Ktora [*matka Jagiellonów*] byłá rofzcżka rodu Cefarfkégo: Przetoż narodziła owoczú dobřego. *KlerPow* 3; O Wy zacne kráiny iuż fie cięłzcie [!] s tego/ Iżelcie národziły Rycerftwá thák cnego. *PaprPan* A2.

Przen: Spowodować powstanie dużej ilości czego (10) : *BierEz* M2v; *KromRozm* I K2v; *CzechRozm* 220; wiele fię ořtrożności prawnych y wykřętow národziło/ ktore niezliczonego práwowania ná wiele lat trwáiącego národziły [*quae lites infinitas et multorum annorum spaciis durantes pepererunt*]. *ModrzBaz* 100v; gdzie ogrod bez plewidlá iest/ chwařtow y była přetko narodzi/ y práwie wřzyćiek zároście *SkarJedn* 341; *SkarŻyw* 180.

narodzić komu (3): *SeklWyzn* g2; ftrzeż tego Pánie BOże/ áby y v nas w Polřzce tá nowa Ewányelia/ tákowych Wóyćików j Wiktorynów nam nie národziá. *OrzQuin* L2; *ModrzBaz* 98.

narodzić czym (1): Antichrift Pan Rzymfki/ [...] fwą náuká wiele rozmáitey fzaráńczyey/ kápic y reguř/ niezliczonych mnichow národził. *CzechRozm* 220.

Zwrot: »narodzić z nasienia [czyjego]« (1): Oto widziřz iákoć wiele iest Bogow Bábilońfkich/ ktorych Sofiltowie národziłi z nafienia kácerzow *GrzegRóżn* Dv.

Formacje współrdzenne cf RODZIĆ.

Cf **NARODZENIE, NARODZONY**

LW